

कीर्तिपुर सन्देश

KIRTIPUR SANDESH WEEKLY

साप्ताहिक

वर्ष ५ अंक ६ (संयुक्तांक २११)

ने. सं. ११३५ गुंलागा एकादशी बुधवा: २०७२ भाद्र २३ गते बुधवार (Sep 9, 2015)

पृष्ठ ८

मूल्य रु.५/-

थारु, मधेसी, लिम्बुवानपाछि अब मगर

यसै हप्तामा
संविधान निर्माण गर्ने
तीन दलको योजना

कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक/

वर्तमान सरकारको नेतृत्व गरिरहेको पार्टी नेपाली कांग्रेस, सत्ता साझेदारी दल एमाले र प्रमुख प्रतिपक्ष दल एकीकृत माओवादीका शीर्ष नेताहरु अब चाँदै संविधान निर्माण गरिएर मानौं आकाशै खस्ने अवस्था आएको जस्तो ठान्दै अब एक हप्ताभित्रै नयाँ संविधान निर्माण गर्नतिर लागेका छन्। नयाँ संविधानका लागि आफूहरुले गरेका सहमति र आफूहरुको प्रस्तावप्रति असहमति जनाउँदै लगातार रुपमा सडकमा प्रदर्शन र आन्दोलन जारी राखेको अवस्था र दिन दिने कफ्यु जारी गर्नुपर्ने अवस्थामा पनि वार्ताबाट समस्या समाधान गरि संविधान निर्माण गर्नु भन्दा पनि एक हप्ताभित्र जसरी भए पनि नयाँ संविधान जारी गर्ने योजनाका साथ अघि बढेका छन्। एकातिर प्रमुख दलका नेताहरु एक

‘ठाठाबाठा क्षेत्री-बाहुन एकै ठाउँमा भएर फेरी पुरानै राज्य संचालन गर्न खोजे

माओवादीले संचालन गरेको जनयुद्धको क्रममा जनमुक्ति सेनाका कमाण्डर समेत भएका र अधिकांश जातीय अधिकार र पहिचानको मुद्दामा हुने कार्यक्रममा सहभागी नहुने वगीय कुरा गर्ने नन्दकिशोर पुन पासाडले समेत जातीय पहिचान र मुक्तिका लागि फेरी अगाडी बढ्नुपर्ने बताउनु भएको छ।

संविधानसभाबाट संविधान निर्माण गर्न हतार गर्दै सहमति गरेका प्रमुख तीन राजनीतिक दलहरु मध्ये एक प्रमुख प्रतिपक्ष दल एकीकृत माओवादीका हप्ताभित्रै संविधान निर्माण गर्ने तयारीमा लागेका छन् भने पहिचान, समानता, समानुपातिक समावेशी, उत्पीडनबाट मुक्त चाहने जाती, समुदायले भने आन्दोलन चर्काउँदै लगेका छन्।

संविधान निर्माणको क्रममा प्रमुख दलहरुबीच भएको सहमतिप्रति असहमति जनाउँदै थारु समुदायले थारु प्रदेशको माग गर्दै आन्दोलन गरेको र सो

प्रभावशाली नेता नन्दकिशोर पुनले सो कुरा गर्नुलाई राजनीतिक विश्लेषकहरुले अर्थपूर्ण रुपमा लिएका छन्। केहि दिन अघिमै संयुक्त मगर मञ्चले राजधानीमा आयोजना गरेको पत्रकार सम्मेलनमा उपस्थिति भई उहाँले पहिचानका लागि १३ हजार भन्दा बढि बलिदान गरेको, पार्टीका ठाठाबाठा क्षेत्री-बाहुनहरु एक ठाउँ भएर फेरी पुरानै राज्यसत्ता संचालन गर्न खोजेको आरोप लगाउँदै भन्नु भयो ‘हामी मगर भएर होला सायद दुध पोखरी बनाउँछौं भनेर लागियो, तर

आन्दोलनले देशमा नै प्रभाव पारेको थियो। त्यसको लगत्तै मधेशीहरुले पहिचानको मुद्दा समानुपातिक समावेशीको मुद्दालाई लिएर आन्दोलन सुरु गरेको र तराईमा पनि हिंसात्मक घटना समेत भएको हो। यसै क्रममा लिम्बुवान पक्षधरहरुले पनि लिम्बुवान कब्जा आन्दोलन समेत गरेको अवस्था छ। थारु, मधेसी र लिम्बुवान पक्षधरले आन्दोलन जारी राखेकै

ठाठाबाठा बाहुन-क्षेत्री नेताहरु मिलेर फेरि पानी पोखरी नै बनाए। अब साँच्चिकै दुध पोखरी बनाउन जुटौं।’ उहाँले आदिवासी जनजाति, मधेसी, महिला, दलित, अल्पसंख्यकको मुद्दालाई विर्सेर संविधान ल्याउन खोजिएको आरोप समेत लगाउनु भएको छ। पछिल्लो समयमा एकीकृत माओवादीका नेता पुनले समेत आक्रोशित हुदै गरेको यो अभिव्यक्तिले एकीकृत माओवादी भित्र पनि जनजाति, मधेसी, दलित, उत्पीडित समुदायका प्रतिनिधित्व गर्दै आएका नेता र कार्यकर्ताहरु पनि

अवस्थामा अब गुरुङ समुदायले पनि आन्दोलन घोषणा गरेको अवस्था छ। यसै बीच मगरहरुको संयुक्त मोर्चाले भदौ २२ गतेदेखि मगरहरुको सघन वस्ती भएको १८ जिल्ला मगर प्रदेश बनाउनुपर्ने माग सहित आन्दोलन सुरु गर्ने घोषणा गरेको छ।

प्रमुख दलहरुले थारुवान क्षेत्रलाई विभाजन गरेका कारण थारुहरु

पार्टीको नेतृत्वप्रति समेत असन्तुष्ट ब्यक्त गर्दै आएको र समानताका साथ साथै उत्पीडनबाट मुक्तिका लागि लाग्नुपर्ने सहस्रस गर्न थालेका छन भनी सहजै अनुमान गर्न सकिने कुरा हो।

आन्दोलनमा उत्रिएको, मधेसीसंग गरेका सहमति कार्यान्वयन नभएका कारण मधेसमा र लिम्बुवान संग गरेका सहमति कार्यान्वयनका लागि लिम्बुहरु आन्दोलनमा उत्रेको देखिन्छ भने मगरहरुको बाहुल्यता रहेको क्षेत्र पनि विभाजन गरेका कारण मगरहरु पनि पछिल्लो समयमा आन्दोलनमा आएको देखिन्छ।

तपाईंको जिज्ञासा र चाहना

इ ज रा य ल

Think Israel, Think Valley

प्रशिक्षकहरु:

दक्ष, अनभवी र पुस्तक अनुवादक

(इजरायलको लामो बसाइको सामाजिक र सांस्कृतिक तथा कृषजन्म वातावरण सम्बन्धि अनुभव प्राप्त)

हि ब टु भ ा ष ा

विहान, दिउँसो र साँझ

CITEVT वाट स्वीकृत प्राप्त यस Institute ले सबै Training हरूको प्रमाण-पत्र दिने

1. Caregiver, House Keeping, Nursing & Cooking
2. Hotel, Waiter, Hotel Assistant
3. Community Livestock Assistant
4. Vegetable Processor & Vegetable Production

विशेषताहरु

- इजरायलको लागि विशेष परामर्श साथै आवश्यकीय पाठ्य सामग्रीहरुको व्यवस्था गरिने।
- Institute को आफ्नै पाठ्यपुस्तक तथा अन्य सहयोगी पाठ्य सामग्रीको माध्यमबाट चरणबद्ध, Focused योजनाबद्ध र सरल ढंगले शिक्षण गराइने।
- हिबु भाषामा प्रष्ट संग कुराकानी गर्न सक्षम बनाइने साथै Audio-Visual & ExerciseS Books हरूको पनि राम्रो व्यवस्था।
- इजरायलमा गर्नु पर्ने काम तथा यस संग सम्बन्धित समस्याहरु साथै कुनै पनि कम्पनी र संस्थाहरुमा Processing को लागि विशेष परामर्श दिइने।
- अन्तर्वाताको माध्यमबाट विद्यार्थीहरुको स्तर छुट्याई सोही अनुरूपको विशेष कक्षाहरुको व्यवस्था गरिने र त्यसमा पनि कमजोर विद्यार्थीहरुले Supporting Class अनिवार्य रुपमा व्यवस्था।

Valley Institute Kirtipur

NEAR KIRTIPUR NEW GATE Ph: 01-4332509

नेपालको लागी आधिकारीक विक्रेता

MOBILAND ELECTRONIC PVT.LTD.

WishPOWER

POWERFUL GENSETS

India's
No. 1 Power
Gensets
Now in NepalDEALERS
wanted
for all over
NepalContact Resource
9817672870

(2.5 to 125 KVA)

Diesel & Petrol

Authorized Distributor for Nepal
MOBILAND ELECTRONIC PVT. LTD.
Kirtipur-17, Kathmandu,
NepalContact Numbers
+977 (01) 4332509 (r)Email: info@mobilandelectronic.com
Web: http://www.mobilandelectronic.comAddress (Branch & Service Center)
Kathmandu, Kathmandu
Nepal

Toll Free No: 18800100033

कान्ती सल्लाहकार
ज्ञानबहादुर महर्जन
प्रकाशक
नजरराम महर्जन
(९८४१४०१०७७)
: Dkfb
श्रीकृष्ण महर्जन
पुनर्वचक
निरञ्जमान सिंह
काठमाण्डौ जि. प्र. का दर्ता नं. २११-२०६७/०६८

व्यवस्थापन
भारत महर्जन
वेभसाइट व्यवस्थापन
राज श्रेष्ठ
प्रेस: शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाण्डौ
कार्यालय: निष्ठासी टोल: कीर्तिपुर नपा-३
फोन नं.: ४३३३००७
kirtipur_sandesh@live.com
http://kirtipursandesh.blogspot.com

सम्पादकीय

अव एक हप्ताको समय

प्रमुख तीन दल कांग्रेस, एमाले र एकीकृत माओवादीका शीर्ष नेताहरू एक हप्ताभित्र नयाँ संविधान जारी गर्ने तयारीका लागेका छन् । जसरी पनि एक हप्ताभित्र संविधानसभाबाट संविधान निर्माण गर्ने योजना सहित अगाडी बढेको अवस्था देखिन्छ । त्यसैले यो हप्ता प्रमुख दलका नेताहरूका लागि अन्यतम महत्वपूर्ण समय हो ।

उता पहिचान, समानता, उत्पीडनबाट मुक्त, समानुपातिक समावेशीको मुद्दा उठाउदै आन्दोलनमा रहेका राजनीतिक दलहरूका लागि पनि यो एक हप्ता भनेको अन्यतम महत्वपूर्ण समय हुनेछ । यो हप्तामा संविधान जारी भए त्यसपछि भनेको संविधानका धारा परिवर्तन मात्र हुने अवस्था आउनेछ । त्यसैले पनि सत्तापक्षदेखि विपक्षहरूका लागि पनि अहिलेको समय महत्वपूर्ण बनेको छ ।

यसको अर्थ मुलुकका लागि नै यो हप्ता अत्यन्तै महत्वपूर्ण हुने र संविधानसभाबाट संविधान जारी गर्न लागि परेका प्रमुख दलका प्रमुखनेतादेखि त्यसको विरोध गर्दै आएका राजनीतिक दलका नेताहरूका लागि पनि महत्वपूर्ण समय बनेको छ । यो हप्तामा नेपालको राजनीतिमा आउने परिवर्तनले नेपालको दीर्घकालीन रूपमा असर पर्नेछ र अर्थ राख्ने छ ।

युद्धको तयारीमा केपी ओली

-खगेन्द्र संगौला-

चालु राजनीतिमा मलाई मनपर्ने पात्र दुईजना छन् । कमल थापा र केपी ओली । मलाई यी दुई पात्र नकारात्मक कोणबाट धुमधाम मन पर्छन् । यसो सतहमा सुनिनेहरू यिनले बोल्ने कुरा फरक लाग्छन् । तर अन्त्यमा भने यिनले बोल्ने कुराको चुरो एउटै हो । सतर्क लोकलाई थाहा होला (सोचाइ, बोलाइ र गराइमा केपी र कमल दुवैजना खास्सा दक्षिणपन्थी हुन् । यस अर्थमा यी एकअर्काका परम् मित्र हुन् । यी दुई भाइ जगतलाई डाँट्दैनुन् । आफ्नो दक्षिणपन्थी ब्रह्मले जे देख्यो, ट्याक्क यी त्यही बोल्छन् । जे बोल्छन्, यी खसोखास त्यही गर्छन् । यिनका राख्ने र फार्ने कुरा छैनन् । त्यसैले त दोहोरा कुरा नगर्ने यी दुई गोर्खे मलाई खूबै मन पर्छन् ।

कमल थापा आदिकालदेखि नै खुलस्त राजावादी हुन् । जबसम्म राजा सिंहासनमा थिए, यिनले सर्भिक राजालाई बोकिरहे । जब राजा सिंहासनबाट धूलिसात् भए, त्यसउपान्त यिनी राजातन्त्रको प्रेत बोकेर हिँडेका छन् । विचार र विवेकमा टाट पल्टिएका राजावादीले राजनीतिमा गरिखान हिन्दु धर्मको फेरी लगाउनु कुनै नयाँ कुरा होइन । केपी ओलीको कथा अलि फरक छ । यिनी

पहिले कम्युनिस्ट थिए, पछि राजावादी भए । सडकमा जब गणतन्त्रका नारा घन्किए तब केपीले निर्वस्व भई राजावादी औतार धारण गरे । गणतन्त्रवादी युवाहरूलाई गिज्याउँदै यिनले भने- गणतन्त्रको नारा लाउनु भनेको गोरुगाडा चढेर मझल ग्रह जानुजस्तै मूर्खतापूर्ण कुरा हो । असम्भव ! तर केपी महोदयको असम्भव सम्भव भयो । उनलाई मनपर्ने राजतन्त्र सिंहासनबाट लडेर फुस्स मर्न्यो । यो पनि पढ्नु- कमरेडहरूका अनुहारका कुरूप दाग

जे परिवर्तनमुखी छ, केपीलाई त्यो मन पर्दैन । जे प्रगतिशील छ, केपीलाई त्योसँग भौक चल्छ । र जे सुन्दर छ, त्यो देख्दा रिसले केपीका टुपीबाट धुवाँ छुट्छ । यिनलाई संघीयता मन पर्दैन । र नै अस्तित्ताक यिनले चित्तको कुरा नलुकाइकन प्याक्क भने-संघीयता हाम्रो माग थिएन । आमाको नाममा सन्तानलाई नागरिकता दिने कुरा यिनलाई मन पर्दैन । र नै यो मागलाई बदर गर्न यिनी लिट्टी कसेर लागिपरेका छन् । सबै धर्म बराबरी हुने धर्मनिरपेक्षता यिनलाई मन पर्दैन । त्यसैले धर्मनिरपेक्षतामाथि आक्रमण हुँदा यिनी ओठ जाम गर्छन् । बराबरी अधिकारको दावी गर्ने

मधेशी यिनलाई मन पर्दैन । र नै यिनी मधेश नामक सभ्यताको अस्तित्वमाथि नै हाकाहाकी आशंका गर्छन् । यिनलाई जनजाति मन पर्दैन । र नै यिनी उत्पीडित जनजातिको पहिचान खोज्ने आकांक्षाको उछित्तो काड्छन् । आखिर ओली महोदयलाई मनपर्ने जिनिस के हुन् ? म फेरि भनूँ, यिनलाई मनपर्ने जिनिस राजतन्त्र हो । यिनलाई मनपर्ने जिनिस महेन्द्रिय अन्धराष्ट्रवाद हो । यिनलाई मनपर्ने जिनिस मधेशीहरूप्रतिको घृणा हो । यिनलाई मनपर्ने जिनिस जनजातिप्रतिको द्वेष हो । र, सारमा यिनलाई मनपर्ने जिनिस खाइपाइ आएकाहरूको भूस्वर्गको रक्षा गर्ने यथास्थितिवाद हो । त्यसैले त केपी महोदय आफूलाई मनपर्ने जिनिसहरूका पक्षमा जोडतोडका साथ लडिरहेका छन् ।

सिंहासन खाली देख्दा सके केपी हजुरलाई लाग्दो हो-अबलाई राजा मै हुँ । त्यसैले होला, उनको मुद्रा, उनको बोली, उनको मिजास र उनका अडानहरू ठ्याक्कै राजाका जस्ता लाग्छन् । केपी सधैं असामान्य मनोदशाका हुन्छन् । उनी सधैं निखुल्किएका कुरा गर्छन् । उनी कहिल्यै संवादमा सहभागी हुँदैनन्, बरु उनी संवाद विथोल्छन् । उनीबाट शिष्टताको अपेक्षा गर्नु गन्दे भारबाट तोरीको तेलको अपेक्षा गर्नुजस्तै हो । उनीबाट मर्यादाको आशा

गर्नु खिराको चोपबाट दूधको आशा गर्नुजस्तै हो । बनाउने भनिएको संविधान वास्तवमा सहमतिको दस्तावेज हो । यो सामाजिक न्याय र समानताको अनुबन्ध हो । यो सहअस्तित्वको लिखत हो । यो द्वन्द्वका कारणहरूको निराकरण गर्ने उपाय हो । यो उत्पीडित महिला र दलित, दमिस्त मधेशी र जनजाति, वञ्चित थारु र कर्णालीवासी, उपेक्षित मुस्लिम र सीमान्तजन आदि इत्यादिलाई शक्तिसम्पन्न बनाउने जुत्ती हो । यो सकल नेपालीको साझा राज्य र समावेशी राष्ट्रियताको जग बसाउने वैधानिक आधार हो । तर यी सब कुरा केपी शर्मा ओलीलाई फिटक्कै मन पर्दैनन् । त्यसैले उनी राजावादीन राजमा राजाको जस्तो अभिनय गर्दै युद्धको तयारीमा छन् । महिला र दलितसँग युद्ध । जनजाति र मधेशीसँग युद्ध । वहिष्कृत र सीमान्त नागरिकसँग युद्ध । जो जो शोषित र पीडित हुन्, ती सबैसँग युद्ध, युद्ध र केवल युद्ध । कथित प्रक्रियाबाट खाइपाइ आएकाहरूको एकलौटी भलाई गर्ने संविधान बनाउने हठ आखिर युद्धको तयारी त हो ।

इतिहास साक्षी छ। अन्यायपूर्ण युद्धका उपासक र कर्ताहरू आखिरमा त्यही युद्धको आगोमा जलेर भष्मखरानी हुन्छन् । हाम्रो नेपालमा मात्रै अन्याय होला र ? सोत काठमाण्डु टुडे

ठूला मिडिया हाउसले अघोषित बहिष्कार गरेको समाचार

अन्तरिम संविधानमा उल्लेख भएको धर्मनिरपेक्षतालाई प्रमुख तीन दलले नयाँ संविधानमा हिन्दु राष्ट्र कायम गर्नेगरी धर्मनिरपेक्षतालाई भेट्न खोजेको आशंकामा गत भाद्र २० गते आइतबार नयाँ बानेश्वरमा विभिन्न धार्मिक समुदायका हजारौं हजार मानिसहरूले विरोध प्रदर्शन गरेका छन् ।

धर्म निरपेक्षता, पहिचान र उत्पीडित समुदायको हक अधिकारका लागि गरिएको सो प्रदर्शनमा विभिन्न धर्मावलम्बीदेखि आदिवासी जनजाति, उत्पीडित समुदाय समेत आ-आफ्नो पहिचान सहितको भेषभुषामा उपस्थिति भएका थिए ।

मानव सागर उर्लिएको त्यस्तो ठूलो जुलुसको खबर सोमवारको कुनै पनि ठूलो भनाउँदा छापा संचार माध्यमले समाचार छापेनन् । ती संचार माध्यमका पत्रकारहरूले सो मानव सागर नदेखेको भने पक्कै पनि हैन होला । यसको अर्थ ठूला छापा मिडियाहरूले पहिचान र धर्म निरपेक्षताको मुद्दा लिई

गरिएको प्रदर्शन भएका कारण अघोषित रूपमा नै बहिष्कार गरेको हो भन्न सकिन्छ । यसले नै अहिलेको अवस्थामा जनताको भावनालाई ठूला मिडियाले कसरी हेरेको छ भन्ने कुरा प्रस्ट हुन्छ ।

संविधानमा धर्मनिरपेक्षता कायम गर्न माग गर्दै प्रदर्शनमा उत्रिएका लाखभन्दा बढी प्रदर्शनकारीहरूले नयाँ बानेश्वर चौकदेखि बिजुलीबजारसम्मको सम्पूर्ण सडक ढाकिएको थियो ।

बृहत धार्मिक तथा सांस्कृतिक ज्वाली-२०७२ नाम दिइएको उक्त ज्वाली तथा प्रदर्शन बौद्ध, किरात, इस्लाम र क्रिश्चियन धर्मावलम्बीहरूको सामूहिक संगठन उत्पीडित मोर्चाले आयोजना गरेको थियो । प्रदर्शनमा कुनै पनि राजनीतिक दल तथा जनजातीय संगठनहरूको सहभागिता देखिएको थिएन । प्रदर्शनमा मुख्यतः काठमाडौंका रैथाने बौद्ध धर्मावलम्बी नेवार समुदायको संगठन धर्मोदय सभाको सहभागिता बलियो देखिएको थियो । भृकुटीमण्डपबाट शुरु भएको जुलुसमा बौद्ध लामा, किरात गुरु, मुस्लिम तथा क्रिश्चियन समुदायका सर्वसाधारणको सहभागिता देखिएको थियो ।

जुलुसमा 'धार्मिक सदभाव कायम राखौं, एकल धार्मिक राज्य मान्दैनौं, धर्मनिरपेक्षता कायम गर' लगायतका नारा लेखिएको प्लेकार्ड बोकिएको थियो । अहिले प्रदर्शनकारीहरू ववरमहलसम्मको स्थान ओगटेर बसेका छन् । बानेश्वर हुँदै अघि बढ्ने माइतीघर-सूर्यविनायक सडक खण्डको सबै चौडा भागमा आन्दोलनकारी थुप्रिएका छन् । सडक अवरुद्ध थियो । उनीहरू विभिन्न नारा लेखिएका प्लेकार्ड समेत बोकी जुलुसमा सहभागी भएका थिए ।

प्लेकार्डमा लेखिएका थिए - धर्म निरपेक्ष राष्ट्र नेपाल किन ?

- भूगोल अर्थात् देशको कुनै धर्म नहुने भएकोले, - बहुधार्मिक देश नेपाललाई एकल धर्मको र राज्य नबनाउन - सबै धर्मलाई समान अवसरको अनुभूति गराउन - धर्मको नाममा राज्यले गर्ने विभेदलाई अन्त्य गराउन - सबै धर्मको सहअस्तित्वको अनुभूति गराउन ।

धार्मिक स्वतन्त्रता के हो ?

- धार्मिक स्वतन्त्रता व्यक्तिमा लागु हुन्छ - धर्म निरपेक्षता राष्ट्रमा लागु हुन्छ - धार्मिक स्वतन्त्रताले धर्म निरपेक्षताको मर्म बोक्न सक्दैन - धार्मिक स्वतन्त्रता मात्र भए धार्मिक विभेद कायमै रहन्छ ।

जुलुस भृकुटी मण्डपमा भेला भई, भद्रकाली, माइतीघर मण्डला हुँदै नयाँ बानेश्वर सडकमा बृहत धार्मिक सभा भएको थियो ।

नेवारहरुलाई विश्वमा चिनाउने “द नेवार्स” पुस्तक विमोचित

नेवारहरुलाई विश्वमा चिनाउने प्रा.डा. गोविन्द सिंह ने पालीद्वारा लिखित “द नेवार्स”को दोस्रो संस्करणको विमोचन गरिएको छ ।

गत भाद्र १९ गते शनिवार मण्डला बूक प्वाइन्टको आयोजनामा पाँगाको पाँगा पार्टी भेन्यूमा भएको एक कार्यक्रममा पाँगाका जेष्ठ नागरिकहरु गोविन्द महर्जन, इन्द्रमान महर्जन, नारायण दास महर्जन र रामगोपाल श्रेष्ठले संयुक्त रुपमा “द नेवार्स” पुस्तकको

विमोचन गर्नु भएको थियो । पुस्तक प्रकाशक मण्डला बूक प्वाइन्टका माधवलाल महर्जनले सो पुस्तकको बारेमा भन्नुभयो, गोविन्द सिंह नेपालीले यो पुस्तक पाँगामा राम गोपाल श्रेष्ठको घर मा ३ वर्ष बसेर पाँगालीहरुसँग घुलमिल गरी विभिन्न गुथिहरुको बारेमा जानकारी लिएर अनुसन्धान गरी नेवारहरुको बारेमा लेखेको हो ।

माधवलालले पुस्तकको व्यापार गर्नुभन्दा अगाडि एउटा पुस्तक पसलमा काम गरेको

अवस्थामा यो पुस्तकमा आँखा गयो । नेवारहरुको बारेमा लेखेको पुस्तक आफू पनि नेवार भएको नाताले चाख राखेर पढ्दा उक्त पुस्तकप्रति मोह जाग्यो । यो पुस्तकत सवैले पढ्ने पढ्ने महसुस गर्नुभयो ।

सन् १९६५ मा प्रकाशित भएको पुस्तक भएर केहीप्रति मात्र बाँकी थियो । यो पुस्तक आफैले प्रकाशित गर्ने विचारले उहाँ लेखक भेट्न बनारस जानु भयो । लेखकको स्वीकृती लिएर पहिलो संस्करण निकालेको

पुस्तक पनि सवै विक्री भएपछि उहाँले यो दोस्रो संस्करण निकाल्नु भएको जानकारी दिनुभयो ।

उक्त पुस्तकको बारेमा प्राध्यापक अभि सुवेदी, पृथ्वी नारायण क्याम्पस पोखराका समाजशास्त्र तथा मानवशास्त्र विभागका प्रा.डा. रामचन्द्र बराल, त्रिभुवन विश्वविद्यालय समाजशास्त्र तथा मानवशास्त्र विभागका केन्द्रिय प्रमुख प्रा.डा. ओम गुरुंगले गोविन्द सिंह नेपालीको सहयोगमै आफूहरुले समाज शास्त्रमा पीएचडी गर्न पाएको स्मरण गर्नु हुँदै संभवतः नेवारहरुको रहनसहन, रिती रिवाज बारे लेखेको यो नै पहिलो पुस्तक भएको जानकारी दिनुभयो ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानविकी तथा समाजशास्त्र सङ्कायका डीन प्रा.डा. चिन्तामणि पोखरेलले ओम गुरुंगको कुरालाई समर्थन गर्नु हुँदै गोविन्द सिंह नेपालीले यस पुस्तकमा कीर्तिपुर क्षेत्रका नेवारहरुको बारेमा गहन अध्ययन गरी लेख्नु भएको हो । उक्त पुस्तकको आधारमा पछि थप्ले शोध गर्ने मौका पाएको बताउनु भयो ।

मानव शास्त्रका प्राध्यापक राम क्षेत्रीले नेवारहरुको बारेमा दोस्रो पुस्तक डोर बहादुर विष्टले पनि लेख्नु भएको जानकारी दिनु हुँदै भन्नुभयो, डोर बहादुर विष्टले काठमाडौँ, भक्तपुर, पाटन र अन्य क्षेत्रका नेवारहरुको

बारेमा लेख्नु भएको थियो । डोर बहादुर विष्टको पुस्तक सैद्धान्तिक आधारमा लेखिएको थियो भने गोविन्द सिंह नेपालीको पुस्तक अनुसन्धानात्मक र व्यावहारिकमा आधारित भएको बताउनु भयो ।

गोविन्द सिंह नेपालीले नै मानव शास्त्र तथा समाजशास्त्रमा पीएचडी गर्नेहरुको लागि बनारस विश्वविद्यालयमा मिलाई दिएको र त्यसबेला पछि मात्र नेपालमा मानव शास्त्र तथा मसज शास्त्रमा स्कोकोत्तर पढाई शुरु भएको थियो ।

द नेवार्स पुस्तकका कारण नेपालका नेवारहरुको बारेमा विश्वमा चिनाएको बताउनु भयो ।

हार्दिक बधाई

यस कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिकको स्वास्थ्य स्तम्भकार सोनेलाल शाह चिकित्सा शास्त्र अध्ययन संस्थान आयुर्वेद क्याम्पस कीर्तिपुरमा B.A.M.S. उत्तीर्ण गरी Doctor बन्नु भएकोमा साथै नेपाल आयुर्वेद विद्यार्थी समाज (Nepal Ayurveda Medical students society (NAMSS) को गरि मामय पद अध्यक्षमा निर्वाचित हुनु भएकोमा हार्दिक बधाई तथा शुभ कामना व्यक्त गर्दै उहाँको जीवनको उत्तरोत्तर प्रगति र कार्यकालको सफलताको कामना गर्दछौं ।

कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक परिवार
नयाँबजार, कीर्तिपुर-३

हार्दिक बधाई

यस पसलमा विरामी जाँच गर्दै आउनु भएका बरिष्ठ कविराज श्री सोनेलाल शाह वि.ए.एम.एस.को परीक्षबाट सफलता पूर्वक पास गर्नु भई डाक्टर जस्तो गरि मामय पद प्राप्त गर्नु भएकोमा साथै नेपाल आयुर्वेद विद्यार्थी समाजको गरिमामय अध्यक्ष पदमा समेत निर्वाचित हुनुभएकोमा बधाई तथा शुभकामनाका साथै वहाँले आगामी दिनमा पनि सफलता हासिल गर्न सकोस् भनि उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना साथै बधाई ज्ञापन गर्दछौं ।

भीगु दिगु चः बाघभैरव आयुर्वेदी वासः
तःगःवपि, नयाँबजार, कीर्तिपुर-१७ फोन नं. ४३३४२७५

नेपाल एशिया कपमा सहभागी हुने पक्का

—नविन महर्जन—

६ टिमले सहभागिता जनाइएको एसीसी यू-१९ प्रिमियर क्रिकेटमा राउन्ड रोबिन अन्तर्गत अन्तिम खेलमा साउदी अरबलाई ९ विकेटले पराजित गर्दै नेपाल एसीसी यू-१९ प्रिमियर क्रिकेटको उप विजेता बन्न सफल भएको छ । मलेसियाको क्वालालम्पुरमा सम्पन्न उक्त प्रतियोगितामा नेपाल अफगानिस्तान सँग मात्र

१० विकेटले पराजित भएको थियो । जसले गर्दा उपविजेतामा चित्त बुझाउनु पर्‍यो ।

नेपालले ५ खेलमध्ये ४ खेलमा जित हासिल गर्दै कुल ८ अंक सहित दोस्रो स्थानमा रहेको थियो । जसले गर्दा उपविजेता हुन सफल भएको थियो । अफगानिस्तानले सबै खेलमा जित हासिल गर्दै कूल १० अं साथ प्रथम भएको थियो । नेपालले अन्तिम खेलमा पहिलो ब्याटिङ गर्दै साउदी अरब ३३.२ ओभरमा केवल ५५ रन बनाउँदै अलआउट भएको थियो । जवाफी ब्याटिङमा नेपालले ९ ओभर भित्रै केवल १ विकेटको क्षतिमा लक्ष्य पार गर्दै जित हासिल गरेको थियो । समित रनमा रोबन सुशिल

कँडेल १० ओभरमा ९ ओभर मेडन फालेको थियो जस्मा केवल १२ रन खर्चेर ४ विकेट हात पारेको थियो । जुन निकै दुर्लभ बलिड मान्न सकिन्छ ।

यस प्रतियोगितामा आयोजक राष्ट्र मलेसिया तेस्रो भयो । जसले गर्दा यू-१९ एसिया कपमा अफगानिस्तान, नेपाल र मलेसिया छनोट भएको छ ।

यस प्रतियोगितामा उप विजेतासँगै नेपाल अब आगामी अक्टोब १४ देखि २३ सम्म मलेसियामै आईसीसी यू-१९ विश्वकप छनोट खेलमा केन्द्रित हुने भएको छ । उक्त छनोट प्रतियोगितामा नेपालसँगै आयरल्याण्ड, पपुवा न्यूगिनी, युगान्डा र अमेरिकाले प्रतिस्पर्धा गरिने छ ।

नेपालले उमेर समूहमा फुटबलमा राम्रो नतिजा निकाल्दै च्याम्पियन बन्न सफल भएको छ भने सो उमेर समूहमा क्रिकेटमा उपविजेता हुन सफल भएको छ तसर्थ नेपालको यूवाहरूले आफ्नो भविष्य निकै आशावादी बनाइएको छ सो लाई राम्रो गर्न उनीहरूलाई अनुशासित तवरले प्रशिक्षण र प्रतियोगिता गराउँदै निखार्दै लगेमा नेपालले अवश्य यो भन्दा राम्रो नतिजा निकाल्दै केवल दक्षिण एशिया र एसियामा मात्र होइन विश्व सामु आफ्नो शीर उच्च राख्न सफल हुनेछ ।

आउनुहोस जाँड रक्सीको भतीमा

आउनुहोस आउनुहोस हाम्रो भतीमा

छोइला, कचिला, भुतन बजि

मिठो जाँड रक्सीको स्वादमा

खाने भए आनुहोस हाँसी हाँसी ।

एक चोटि त आउनुहोस् तपाईं पल्किनु हुनेछ पक्का कुहिएको कटको भोल पिउने कि भक्तपुर घ्याम्पो फुटाउने

भती भित्र पस्ने बित्तिकै

भती नानी मुसुकक हाँस्छे

मुसुक मरिक् कमर घुमाई घुमाई

तपाईंको स्वागत सत्कार हुन्छ

खाने मात्र होइन जुवा तास पनि

मस्तीले चल्छ भतीमा

तपाईं हानुस् जित्नुस् मतलब छैन

मात्र मतलब कर्मसन पाए पुग्छ

जहाँ जाँड रक्सीको भती

त्यहाँ जुवा तासको रमभ्रम

तान्दै मिठो जाँड रक्सीको चुस्की

दसौं हजार हार जितमा मस्ती

यसतो सुनौलो मौका दिइ आएको

दसौं वर्ष भइसक्यो

आज सम्म निरन्तर चलिरहेकै छ

हाम्रो व्यवसाय मौलाउन पाइरहेकै छ

स्वागतम् स्वागतम् स्वागतम्

कीर्तिपुर प्रहरी कार्यलयमा

नयाँ डि. एस. पि साहेव

टिका बहादुर के.सी.ज्युको सवारी

गाउँ सहर सबैलाई चाहिन्छ

सुमधुर शान्तिको व्यवस्था

तर गाउँ सहर भरि नै

भती र जुवा तासको विगविगी

त्यसैले हाम्रो विप्रेष अनुरोध

यसता विसंगती र विकृतीका थलोलाई

ठिक ठाउँमा तह नलगाई

अरु जस्तै निन्द्रामा मस्ती नभैदिनुहोला

कवि राम महर्जन
नगाउँ, किनपा-१६

लोकप्रिय पत्रिका

कीर्तिपुर सन्देश

साप्ताहिक र

नेपालभाषाको

साप्ताहिक पत्रिका

ज्वज्वलपा वाःपौ

ग्रहाक बन्नुहोस

सम्पर्क

फोन नं: ४३३३००७,

९८४१७६८१४३

घर / फल्याट भाडामा

का.जि. कीर्तिपुर न.पा वडा नं १७, नयाँबजार बाहिरीगाउँ स्थित यस कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारीको कार्यालय रहेको ६ तल्ले भवनको पाचौं तथा छैटौं तल्लाको फल्याट (प्रति तल्ला करीव ३२०० स्क्वायर फीट) भाडामा लिन इच्छुक व्यक्ति वा संघ(संस्थाले २०७२/०६/२५ गतेभित्र कार्यालय समयमा सम्पर्क गरी लिखित रूपमा पेश गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

भाडा दर आपसी सहमतिमा तय गरिनेछ ।

कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.

की. न. पा-१७, नयाँबजार ४(३३०६०९/३३५५५१

kmcl.kirtipur2056@gmail.com

हार्दिक बधाई एवं स्वागतम्

२०७१ सालको एसएलसी परीक्षामा उत्तीर्ण हुने सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई यस

विद्यालय सफलताको हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दछ ।

साथै विभिन्न विद्यालयबाट उत्तीर्ण हुनु भएका सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई पनि हार्दिक बधाई दिदै

उच्च मावि अध्ययनको लागि यस विद्यालयमा हार्दिक स्वागत गर्न चाहन्छ ।

Admission Open
for Morning Shift

Forms are available in School Office

- * Management
- * Education
- * Humanities

JANASEWA 10+2

Panga, Kirtipur-12 Ph. 4330880/4331982

तू चाहियो

प्रथम पटक प्रकाशित सूचना : २०७२ ०५ २१

यस मंगल बहुमुखी क्याम्पसमा चार वर्षे वि.वि.एसको तेस्रो वर्षको Fundamentals of Taxation and Auditing विषयको लागि अध्यापकको आवश्यकता भएकोले उक्त विषयमा दक्ष अध्यापकहरूले प्रथम पटक सूचना प्रकाशन भएको मितिले एक हप्ताभित्र आवश्यक कागजातका साथ निवेदन पेश गर्न हुन सूचित गराइन्छ ।

प्रशासन

मंगल बहुमुखी क्याम्पस

नयाँ बजार, कीर्तिपुर

फोन नं. ४३३०५४४, ४३३५५६०

आडकाजिको रिहाको माग गर्दै प्रदर्शन

आडकाजि शेर्पाको पक्षबाट दुई दर्जन
वकिलहरुले बहस गर्ने तयारी

आदिवासी जनजाती महासंघका पूर्व महासचिव, संघीय समाजवादी फोरम नेपालका केन्द्रीय सदस्य आडकाजी शेर्पालाई काठमाडौं जिल्ला अदालतले थप ५ दिन हिरासतमा राख्ने आदेश दिएको छ।

सामाजिक संजाल फेसबुकमा सामाजिक सद्भाव विगाने किसिमको सामाग्री राखेको अभियोगमा उहाँलाई महानगरीय प्रहरी प्रभागले गिरफ्तार गरेर हिरासतमा राखिएको छ। सरकारी

वकिलहरुले नेता शेर्पा विरुद्ध अभियोग पत्र दर्ता गर्न ५ दिनको समय मागिएको थियो।

उहाँलाई काठमाडौं जिल्ला अदालत ल्याइने बाह्य पाएका उहाँका समर्थकहरु अदालत परिसर पुगेका थिए। गत आइतवार भदौ २० गते बिहान ११ बजेदेखि नाराबाजी सुरु गरेका समर्थकहरुले सुनुवाई नसकिँदासम्म नाराबाजी गरिरहेका थिए।

नेपाल आदिवासी जनजाति महासंघ, शेर्पा संघ लगायत जनजाति संघ संगठनहरुले आह्वान गरेको सो प्रदर्शनमा जनजातिहरु सहभागी भएका थिए।

प्रहरी हिरासतमा रहेका जनजाति नेता आडकाजि शेर्पाको पक्षबाट बहस गर्न करिब दुई दर्जन वकिलहरुले नाम लेखाएका छन जसमा सुरेन्द्र महतो, दिपेन्द्र भ्वा, शंकर लिम्बु, भिम राई, सन्तोष मगर लगायतले बहस गर्ने भएका छन्।

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म: २००६ असार

निधन:

२०७२ भाद्र १२ गते

स्व. विद्यानन्द जोशी

यस विद्यालयका सल्लाहकार विद्यानन्द जोशीको गत भदौ १२ गते असामयिक निधन भएको भदौ २४ गते तेह्रौं दिनको पुण्यतिथिमा हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं। साथै यस दुःखद घडीमा शोक सन्तप्त परिवारजनले धैर्यधारण गर्न सकोस भनी हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं।

गोरखनाथ माध्यमिक विद्यालय परिवार
ढोकासी, कीर्तिपुर-१७

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म: २००६ असार

निधन:

२०७२ भाद्र १२ गते

स्व. विद्यानन्द जोशी

यस विद्यालयका भूतपूर्व विद्यालय भवन निर्माण समितिका अध्यक्ष एवं पुरस्कारदाता विद्यानन्द जोशीको भदौ १२ गते असामयिक निधन भएकोले दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं। साथै शोकसन्तप्त परिवारजनले धैर्य धारण गर्न सकोस भनी हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं।
मङ्गल उच्च माध्यमिक विद्यालय
नयाँबजार, कीर्तिपुर-३

Admission Open !

+2 Management Humanities Education

Many scholarships are available

Computer Science # Hotel Management
Mass Communication # Sociology

Affiliated to T.U.

BBS & B.Ed.

MANGAL

HSS/MULTIPLE CAMPUS
Kirtipur Municipality-3

Contact:-Tel: 4330544, 4335560

Awarded
With Higher Secondary

आइतवा: पतिकं

लव: कंवा:गु

नेपालभाषाया ज्वज्वलपा

वा:पौ ब्वनादिसं ब्वकादिसं

भगीगु भाय्, संस्कृति हे

भगीगु म्हसीका

ज्ञाञ्जला

बाइयो

ज्याकु

निवासी त्वा: किपू नपा-३

फोन ल्या: ४३३००७,

९८४१७८९४३

ई-मेल :

jwojalapa@live.com

विशेष रोग हिस्टेरिया (योषापस्मार)

सोनेलाल साह

B.A.M.S Final Phase

आयुर्वेद क्याम्पस, कीर्तिपुर

पुरुषलाई पनि हुन्छ हिस्टेरिया

हिस्टेरिया दुई शब्दको मेलबाट बनेको छ। 'हिस्ट' र 'रिया'। हिस्ट अर्थात् गर्भाशयमा हुने र रिया अर्थात् रोग। यो शब्द संयोजन गरेर हेर्दा हिस्टेरिया महिलाहरूलाई मात्र हुन्छ र पुरुषलाई हुँदैन जस्तो लाग्छ तर यो कुरा पूर्ण तथ्यपरक हैन। हिस्टेरिया पुरुषलाई पनि हुनसक्छ तर महिलाहरू यो रोगबाट बढी पीडित छन्, हुन्छन्।

आयुर्वेदमा हिस्टेरिया प्रकृतिको रोगलाई योषापस्मार नाम दिइएको छ। पाश्चात्य विद्वानहरूका अनुसार हिस्टेरिया गर्भाशयको विकारले उत्पन्न हुने रोग हो तर यो कुरा भ्रामक थियो। हिस्टेरियालाई योषापस्मार भन्नु गलत हुन्छ। किनभने हिस्टेरिया पुरुषमा पनि देखिएको छ।

लक्षण:-

हिस्टेरिया रोगको लक्षण विभिन्न रोगहरूमा भिन्न भिन्न प्रकारको देखिएको छ। प्रमुख लक्षण निम्नानुसार छन्।

रोगको लक्षण देखिनुभन्दा पहिला हिस्टेरियाको असर पर्ने भानसम्म पनि हुँदैन। कुनै स्पष्ट

उत्तेजक कारण हुँदा वा नभइकन पनि हिस्टेरियाको असर पर्न सक्छ। अपस्मार वा मिर्गीको रोगीलाई भने वेहोशीको अवस्था हुनुभन्दा केही मिनेट पहिल्यै मान हुन्छ तर हिस्टेरिया वा योषापस्मार मा हुँदैन।

यो रोगको अर्को ध्यानयोग्य कुरा के छ भने हिस्टेरिया एकलो अवस्थामा वा एकलै रहेको अवस्थामा हुँदैन। रोगीलाई कसैले आफूलाई हेरिरहेको वा सुनिरहेको छ भन्ने नलागेसम्म यो रोगले गाँज्दैन। हिस्टेरियाले त्यतिखेर गाँज्छ जब रोगीको मनमा बहिर वसेको शक्तिशाली वासना विस्फोट हुन्छ।

पीडित एककासि बोल, कर उड्न, चिच्याउनु, हाँस वा प्रसङ्गविहिन प्रलाप गर्न सक्छ। यस्तो प्रलाप सामान्य कुराको पनि हुनसक्छ। र फोहर गाली पनि हुनसक्छ। आफ्नो कपडा च्यात्ने, गोथ अङ्ग प्रदर्शन गर्ने वा मूर्च्छित भएर लड्ने र हात-खुट्टाका माथपेशी बटारिने पनि हुनसक्छ। पुरै शरीर कक्रिन पनि सक्छ वा कुनै अङ्ग (हात वा खुट्टा) हल्लि रहने पनि हुनसक्छ वा पूर्ण रुपमा निश्चल पनि हुनसक्छ।

कसै कसैको स्मृतिभङ्ग पनि हुनसक्छ। स्मृतिभङ्ग केही समयको लागि पनि र कहिलेकाहीं लामो समयसम्म पनि हुनसक्छ। यसलाई हिस्टेरिकल फ्यूज भनिन्छ। यसका लक्षणहरू हामी मोटामोटी बुझ्ने किसिमले ३ भागमा विभाजन गर्न सक्छौं।

१) संज्ञा सम्बन्धी लक्षण (Sensory Symptoms) २)

चेष्टा सम्बन्धी लक्षण (Motor Symptoms) र ३) मानस

लक्षण (Mental Symptoms)

१) संज्ञा सम्बन्धी लक्षण:

केही मिनेट वा घण्टौं अन्धोपन हुन्छ। केही कुरा देखिदैन। पछि आफै ठीक हुन्छ। बहिरोपन हुनसक्छ, हात-खुट्टाको स्पर्श शून्यता हुनसक्छ।

अन्धोपन वा बहिरोपन हिस्टेरियाका रोगीहरूमा अत्यधिक देखिने लक्षण हो। कसै कसैलाई खाना अरुचि हुन्छ र निल्ल गाढो हुन्छ। टाउको दुख्छ र पेट दुख्ने पनि हुन्छ।

२) चेष्टा सम्बन्धी लक्षण:-

हात, खुट्टा र शरीरका अन्य मांसपेशीमा अकडन हुन्छ। घाँटीको मांसपेशीमा अकडन हुन्छ। श्वासमार्गमा अकडन हुनाले श्वास फेर्न गाढो हुन्छ। त्यस्तै पिसाव फेर्न गाढो हुन्छ, हिकका लाग्छ, रोगीको धड्कन बढ्छ। कहिलेकाहीं विरामीको मुख नै खुट्टेन। आवाज अति मधुर हुन्छ तर खोक्दा, हाच्छ्यूँ गर्दा भने सामान्य नै हुन्छ।

मानस लक्षण :- विरामीको मस्तिष्क अर्धविकृत भै हुन्छ। पूर्ण विकृत हुँदा उन्माद, पागलपन पनि देखापर्छ। केही मिनेट, घण्टा, दिन, हप्ता वा महिनासम्म पनि असामान्य मानसिक लक्षण देखापर्छ। यस्तो लक्षण देखिँदा विरामी मूर्ख हुने, भ्रममा रहने, विस्मृति हुने आदि हुन्छ। मूर्खता वा मन्दबुद्धिको लक्षा युद्धबाट थाकेको सिपाही वा घरमा अति कार्यभारले थाकेकी उपेक्षित पत्नीमा पनि देखिन्छ।

मूर्च्छा परेको विरामी उठाउँदा, हल्लाउँदा वा चलाउँदा

केही प्रतिक्रिया वा प्रतिरोध गँदैन। कहिलेकाहीं विरामी निद्रामा उठेर हिँड्छ वा निद्रा अवस्थामा यस्तो जटिल काम पनि गर्छ कि जागृत अवस्थामा बस्न गन सक्दैन। निद्रा अवस्थामा उसले गर्ने काम वा क्रियाकलाप प्रायः सधैं उस्तै प्रकृतिको हुन्छ।

भ्रम वा फ्यूजको अवस्थामा विरामीले अधि गरेका, भनेका सबै कुरा विर्सिन्छ। यति सम्म कि आफ्नो नाम समेत विर्सिन्छ। जन्म मिति, व्यवसाय पनि याद रहँदैन। भ्रममा लट्ठिएको मानिसले आफूलाई समेत अर्को मान्छे ठान्ने र उसले ठानेको मान्छेको जस्तो बोलचाल र आचरण गर्छ। उन्माद वा पागलपनको अवस्था दड वा मानहानिको भयले गस्त मानिसमा देखिन सक्छ।

कारण:- चिन्ता, शोक, निराशा, प्रियजनसँगको वियोग, मैथुनको अभाव वा मैथुनको अपर्याप्तता वा असन्तुष्टिको आघात आदि हिस्टेरियाको मूल कारण हो। ज्यादै रूखो खाना खानु, मल-मूत्रको वेग वा अधारणीय वेग रोक्नले वायु कुपित भएर हृदयमा असर पर्नाले पनि हिस्टेरिया हुन्छ।

महिलामा हुने कारण:- प्रदर रोग, बाँझोपन, वा सन्तानहीनता, पतिबाट अत्यन्त उपेक्षा, समागम वा सम्भोगमा अतृप्ति, श्रीमान कमजोर हुनु वा धार्मिक हुनु वा ब्रम्हचर्य धारण गरेका कारण यौन सम्बन्ध नरख्नु, मासिकधर्म पछि पुरुषा समागम नहुनु, गर्भमा विकार देखिनु, पतिपरायण (पतिव्रता), निर्दोष, अविवाहित कन्या बलात्कारको शिकार हुनु, पारिवारिक-सामाजिक कलह र बन्धनमा पर्नु, अनिच्छित विवाह हुनु वा बेमेल विवाह हुनु, पतिप्रति ज्यादै घृणाभाव हुनु, पति निष्ठुर भएको आभास हुनु वा प्रायः लामो समय बाहिर हुने पति हुनु, महिलामा हुने हिस्टेरियाका कारण हुनु। यी कारण केलाउँदा हिस्टेरिया बढी मानसिक र कम शारीरिक रोग हो भन्ने प्रष्टिन्छ। यौन वासनाको अतृप्तिले महिलामा हुने ग्लानि र हीनताबोध अन्ततः शारीरिक रोगका रूपमा देखापर्छ।

पुरुषगत कारण :- माथि नै उल्लेख गरिसक्यो, यो रोग

महिला र पुरुष दुवैलाई हुनसक्छ तर पुरुषभन्दा महिला बढी प्रभावित भएको देखिन्छ।

पुरुषहरूमा आत्मरति (हस्तमैथुन गर्नु मुख्य कारण) शीघ्रपतन, नपुंसकताको भय, प्रेममा असफलता र निराशाले भएको मानसिक आघात, अतृप्त कामवासना, आफ्नी पत्नी परपुरुषसँग लागेको शङ्का वा विश्वास, पत्नीअति धार्मिक वा ब्रम्हचर्य धारणा गर्ने किसिमकी हुनु, पारिवारिक कलह, व्यवसायिक निराशा, रुढीवादी पारिवारिक वातावरण, अश्लील साहित्य (यौन, प्रेम सम्बन्धी कथा, उपन्यास) पढ्नु, ज्यादै भागे विलासी जीवन हुनु, पेटमा कृमि हुनु, अपच वा कर्बजयत हुनु, अधारणीय वेग धारण गर्नु अधारणीय वेग रोक्नु, मानसिक आघात हुनु आदि कारणले पुरुषमा हिस्टेरिया हुनसक्छ।

उल्लेखित कारणहरूले वात प्रकुपित हुन्छ र आफ्नो स्थान पक्काशयबाट उत्र्न दिशातिर गमन गर्दै मनको अधिष्ठान हृदयमा प्रवेश गरी आघात पुऱ्याउन थाल्छ। यसप्रकार पहिला मानसिक क्षेत्र त्यसपछि संवेदनिक क्षेत्र एवम् गतिक्षेत्र मानसिक क्षेत्रसँग सम्बन्ध टुट्छ। यो रोगको उत्पत्तिमा कफ रवातको पनि सहायक भूमिका रहन्छ।

चिकित्सा :- कारण र लक्षणहरूको विवेचना गर्दै हामीले थाहा पायौं कि हिस्टेरिया मानसिक रोग हो। आफ्नो मनोभावलाई शान्त र स्वस्थ राख्नु यो रोगबाट बच्ने उपाय हो। चिन्ता, तनाव र कलहबाट आफूलाई टाढा राख्नु, यो रोगबाट बच्ने उपाय हो। चिन्ता, तनाव र कलहबाट आफूलाई टाढा राख्नु, सामाजिक, पारिवारिक र आर्थिक रूपमा स्वस्थ रहनु, कलहपूर्ण वातावरणबाट टाढा रहनु, कहिल्यै पनि मल, मूत्र, आँसु, हाँसो, वीर्य आदिको वेग नरोक्नु। मैथुनको प्रबल इच्छा नरोक्नु र अति मैथुनबाट आफूलाई टाढा राख्नु। पति-पत्नीका बीचमा आससी प्रेम र उचित सम्बन्ध रहनु। मासिक धर्मको अनियमितता र अवरुद्धता रोक्नु उचित उपचार गर्नु र ध्यान पुऱ्याउनु। यी आफैले गर्नसक्ने उपचारात्मक बाटा हुन्। मूर्च्छा परेको विरामीलाई हावा

हम्र्कादिनु पर्छ। किंसो पानी अनुहारमा छर्किदिनु पर्छ। हात-खुट्टा हलुका हातले मालिश गरिदिनु पर्छ। विरामीसँग कठोर बन्नु हुँदैन, मायालु हुनुपर्छ। यसको चिकित्सा र किसिमले गरिन्छ, एउटा वेगकालिक र अर्को वेगान्तर कालिक उपचार

अपस्मार (मिर्गी) र योषापस्मार (हिस्टेरिया) मा के फरक छ ?

अपस्मार १५ वर्ष उमेरदेखि शुरु हुन्छ तर योषापस्मार बाल्यावस्था मै पनि हुनसक्छ तर अधिकतर युवावस्था र प्रारम्भिक युवावस्थामा भएको देखिन्छ।

अपस्मारको रोगी छोटोभन्दा पहिला अनौठो आवाज निकाल्छ तर हिस्टेरियामा खास परिवर्तन हुँदैन तर गस्त पारेकोमा भने कराउन वा बहकिन सक्छ।

मिर्गीको रोगी वेहोश हुन्छ, बोल्न सक्दैन तर हिस्टेरियामा मानिस बहकिन्छ र कहिलेकाहीं होश पनि आउँछ।

मिर्गीमा मनोविकार वा अन्तर्वेगको लक्षण देखिँदैन तर हिस्टेरियामा अन्तर्वेगको लक्षण देखिन्छ र निद्रावस्थामा काम गरिरहेको हुन्छ।

मिर्गीमा विरामीले जिब्रो टोक्ने, दिशा-पिशा निस्कने र स्वास्थलाई नै हानि गर्ने हुन्छ। तर हिस्टेरियामा यस्तो हुँदैन। मिर्गीको विरामीले मुखबाट फिंज निकाल्छ र ज्ञान तन्तु पूर्णतः लोप हुन्छ तर हिस्टेरियाको विरामीको मुखबाट फींज आउँदैन र ज्ञान लोप पनि हुँदैन

मिर्गी एककासि देखापर्न सक्छ तर हिस्टेरिया क्रमशः शुरु हुन्छ। मिर्गीको विरामीको आँखा स्थिर हुन्छ तर हिस्टेरियामा आँखा चलाइरहेको हुन्छ। मिर्गीको छोप्ने व्यवस्था दिन वा रात निश्चित समयमा हुन्छ तर हिस्टेरियाको कुनै निश्चित समय हुँदैन र सुतेको बेलामा चाहिँ छुट्दैन। मिर्गी शारीरिक रोगका कारण हुन्छ भने हिस्टेरिया मानसिक कारणले हुन्छ। अन्त्यमा, हिस्टेरियाको मनोपचार उल्लेख गरिए पनि आयुर्वेदिक उपचार योग्य चिकित्सक कहाँ गएर नै गर्दा प्रभावकारी हुनाले यहाँ उल्लेख गरिएन।

सुचना

यस कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.द्वारा स्थापना र सञ्चालन गर्न लागेको "कीर्तिपुर सहकारी खानेपानी उद्योग"को कारखाना र एबिलत बथयगत को डिजाइन तथा इष्टिमेट गराउनु पर्ने भएकोले इच्छुक दर्तावाल कन्सल्टेन्सीले यस संस्थामा मिति २०७२ भाद्र ३१ गतेभित्र सम्पर्क राख्नु हुन अनुरोध गरिन्छ।

कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.

की. न. पा-१७, नयाँबजार ४(३३०६०९/३३५५१)

kmcl.kirtipur2056@gmail.com

Our Services :

- Banner
- Flex Board Print
- Glow Sign Board
- Batch Making
- Nylon n Pre-ink Stamp
- Sticker Cutting n Printing
- Screen Print (Rubber Print)
- Visiting Card, Id Card, PVC Card
- Printing, Scanning, Lamination
- All Kinds of Printing Jobs n many more...

Hello : 9843333851, 9803670836

Sign ART
Kirtipur-3, Naya Bazar
साईन आर्ट
कीर्तिपुर-३, नयाँबजार
E-mail : sign.art143@gmail.com, ruck_star2010@yahoo.com

Binod Maharjan
9841369552, 9808644666

बि.आर्ट्स
B. Arts
Nayabazar, Kirtipur
4333491, b_arts@yahoo.com

Banner, Flex Board
Glow/ Signboard
Sticker Cutting & Printing
Screen/ Rubber Printing
Self-ink Stamp
PVC(ID)/ Visiting Card
Printing Support

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म:
२००६ असार

स्व. विद्यानन्द जोशी

निधन:
२०७२ भाद्र १२ गते

यस संस्थाका शेयर धनी सदस्य श्री विद्यानन्द जोशीको यहि २०७२ भाद्र १२ गते शनिवार ६७ वर्षको उमेरमा असामयिक निधन भएकोले उहाँको चिर शान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं साथै यस दुःखद घडिमा शोकसन्तप्त परिवारजनले धैर्य धारण गर्न सकोस भनी समवेदना व्यक्त गर्दछौं ।

नवीन नकर्मी

अध्यक्ष

बाघभैरव बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

नयाँबजार, कीर्तिपुर-३

बिचा: हायेका

जन्म:
ने.सं.१०४८ जेष्ठ कृष्ण
दशमी (वि.सं.१९८५)

स्व. देब बहादुर मानन्धर (गुरु)

निधन:
ने.सं.११३५ गुलाध्व
दशमी २०७२/५/८

थुगु नयाँबजार तःगःवपि गुथिया जः
विजयकुमार मानन्धरया अबु देब बहादुर
मानन्धर (गुरु) थ्वहे २०७२ भाद्र ५ गते ८७
वर्षया उमेरय् दिवंगत जूगुलिं वय्कःया
छेंजःपिन्सं मनचिइ फयेमा धैगु आशिका यासं
थुगु गुथिपाखें बिचा: हायेका: च्वना ।

नयाँबजार तःगःवपि गुथि परिवार

नयाँबजार, कीर्तिपुर-१७

बिचा: हायेका

जन्म: २००६ असार

स्व. विद्यानन्द जोशी

निधन:
२०७२ भाद्र १२ गते

थुगु नयाँबजार तःगःवपि गुथिया जः एवं
समाजसेवी विद्यानन्द जोशीजु थ्वहे २०७२ भाद्र
१२ गते मृत्यवं हे आकाभाकां दिवंगत जूगुलिं
वय्कःया निर्वाण कामना यासं थुगु दुःखया इलय्
वय्कःया छेंजःपिन्सं मनचिइ फयेमा धैगु आशिका
यासं थुगु गुथि पाखें बिचा: हायेका च्वना ।

नयाँबजार तःगःवपि गुथि परिवार

नयाँबजार, कीर्तिपुर-१७

"Excellence through service"

चाँडे आउँदैछौ
COMING SOON

ISO Certificate

GOLD & SILVER HOUSE at KIRTIPUR

अब कीर्तिपुरमा कहिल्यै सुन चाँदीको कमी हुने छैन ।
"यो हाको प्रतिबद्धता हो ।"

Business Partner

MOBILAND INVESTMENT COMPANY PVT LTD.

Financial Partner:

DARSHAN SAVING AND CREDIT CO- OPERATIVE LTD.

NIRMAL BUDDHA BHUMI SAVING AND CREDIT CO-OPERATIVE LTD.

उत्तर दिनुहोस्, उपहार जित्नुहोस् ।

१. यो कीर्तिपुरको कुन ठाउँमा खुल्ने छ ?
२. यसको नाम के हुने छ ?
३. Buy Back Guarantee भनेको के हो ?
४. ISO certified भनेको के हो ?
५. Purity 999% भनेको के हो ?

सत तथा नियमहरू :

१. सम्पूर्ण प्रश्नको सहि उत्तर दिनेलाई एक तोलाको दश वटा चाँदीको सिक्का पुरस्कार दिइने छ ।
२. एक भन्दा बढी ग्राहकले सहि उत्तर दिएमा दामासाहिले बाँडिने छ ।
३. चार भन्दा बढी ग्राहकले सहि उत्तर दिएमा गोला प्रथाद्वारा दश जना मात्र छानिने छ ।
४. पाँच वटाको सहि उत्तर नआएमा जसले बढि प्रश्नको सहि उत्तर दिनेछ पुरस्कार उसैलाई दिइनेछ ।
५. पुरस्कार विजेता लाई सोरुम उद्घाटनको दिन पुरस्कार दिइने छ ।
६. मोबिल्याण्ड ग्रुप अन्तर्गतका कम्पनी संग सम्बन्धित कसैले पाँच भाग लिन पाउने छैन ।
७. सहि उत्तरहरू निम्न ठेगानाहरूमा आफ्नो नाम, ठेगाना, मोबाइल नम्बर सहित पठाउन सक्नु हुनेछ ।

ठेगानाहरू :

दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

कीर्तिपुर बाहिरी गाँउ

फोन नं ०१-४३३२०५७, ०१-४३३४२३५

निर्मल बुद्धभूमि बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

नयाँ बजार कीर्तिपुर

फोन नं ०१-४३३२०८१

कीर्तिपुर सन्देशको कार्यालय

FINANCIAL PARTNER हुन इच्छुक अन्य सहकारी संस्था तार्ड पनि स्वागत छ।